

CHANGE

the value of food

Visie Mirte van Eijl

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	2
VOEDSELVERSPILLING	3
BRON VAN VERSPILLING	3
DOEL VAN DE KETEN	3
WAARDE VAN VOEDSEL	4
EEN WAARDIG VOEDSELSYSTEEM	4
I CHANGE the value of food	5
MICRO VOEDSELKETEN	5
I CHANGE BROEDPLAATS	6
TOEKOMSTVISIE	6
PERSOONLIJKE MOTIVATIE	7

It's time for Change!

INLEIDING

Containers vol groenten en fruit die vanwege vorm en kleur niet aan de eisen voldoen. Pallets vers voedsel dat wordt weggegooid omdat het te groot of te klein is, een verkeerde sticker heeft of overproductie is. Hoe meer ik mij verdiep in de voedselketen, hoe groter het probleem van verspilling blijkt te zijn.

Steeds meer kom ik er achter dat ik deel uitmaak van een systeem waar ik niet achter sta. Een systeem dat mij stimuleert om producten te eten die niet goed zijn voor mijn lichaam, voor de aarde, de dieren, en voor de mensen die er aan werken. Een systeem dat mij stimuleert om meer te kopen dan ik nodig heb, terwijl dit als gevolg heeft dat andere mensen in hongersnood leven. Een systeem dat gebouwd is om financiële winst te maken ten koste van alles.

*Elke keer wanneer ik iets koop, wanneer ik iets eet,
stimuleer ik welke kant dit systeem op beweegt.*

Hoe meer ik te weten kom, hoe meer ik bewuste keuzes maak en deze deel met mijn omgeving. Hierdoor zie ik dat ook zij bewuste keuzes maken. Gedrag verandert door je bewust te worden van het systeem, van jouw rol, en dus welke verantwoordelijkheid je daarin hebt. Een transitie van de voedselketen is noodzakelijk. Daarvoor moeten we ons realiseren dat we allemaal, als bedrijf, overheid en als consument, een onderdeel uitmaken van de voedselketen en dus allemaal stappen moeten zetten naar een duurzamer systeem.

Ik geloof in een voedselsysteem dat als doel heeft om alle mensen en dieren op aarde te voorzien van de juiste voedingsstoffen om in gezondheid te kunnen leven. Een voedselsysteem dat net zoveel geeft als dat ze neemt van de aarde, een voedselsysteem waar eerlijke prijzen worden betaald aan alle schakels die er aan werken. Ik geloof in een voedselsysteem waar de sociale, ecologische en economische waarden in balans zijn, een systeem waar we allemaal met trots een deel van uitmaken.

Graag neem ik je mee in de visie van I CHANGE om een transitie in de voedselketen in beweging te brengen.

Mirte van Eijl

VOEDSELVERSPILLING

Wereldwijd wordt één derde van de totale voedselproductie verspilt terwijl 11% van de wereldbevolking in honger leeft.

Wanneer voedsel verspilt wordt gaat niet alleen het product verloren maar het hele productieproces. Denk daarbij aan grondstoffen, arbeid, water, energie, transport, CO2 uitstoot, verpakking, koeling, bereiding etc. Dit maakt dat voedselverspilling een gigantische impact heeft op het klimaat en verantwoordelijk is voor zo'n 6% van de uitstoot van klimaatgassen door menselijk handelen. Voedselverspilling kost wereldwijd ongeveer 500 kilo CO2 per persoon per jaar en 28% van het landgebruik per jaar.¹

¹ voedingscentrum - voedselverspilling

De bron aanpakken voor constructieve verandering

BRON VAN VERSPILLING

Verspilling is het uiteinde van de voedselketen, een resultaat van hoe het huidige voedselsysteem functioneert. Om voedselverspilling duurzaam te minimaliseren is het van belang om het probleem vanaf de bron aan te pakken, om de kraan dicht te draaien. Die bron ligt bij de start van het systeem.

DOEL VAN DE KETEN

In het huidige voedselsysteem is onze eerste levensbehoefte een product geworden, een product met als doel zoveel mogelijk financiële winst behalen. Met als gevolg dat er overproductie is, voedsel geen voeding meer is, dat de aarde verarmt, het klimaat er onder lijdt, dat dieren behandeld worden als levenloze producten, mensen worden uitgebuit en in honger leven, het ten koste gaat van de volksgezondheid, en we één derde van de voedselproductie verspillen. Gevolgen die niet gezien worden, waar geen verantwoordelijkheid voor genomen wordt, of als acceptabel worden beschouwd omdat het economisch ingecalculeerd is.

We worden gestimuleerd om meer te kopen dan nodig is, om producten te eten waar een hoge financiële marge op zit. Dat we verslaafd raken aan of ziek worden van deze producten, of het product uiteindelijk weggooiden is acceptabel omdat het positief bijdraagt aan het doel: zoveel mogelijk financiële winst.

WAARDE VAN VOEDSEL

Maar waarom verspillen we zoveel? Waarom gooien we grondstoffen, energie, geld en onze eigen arbeid weg zonder dat dit ons pijn doet?

Het antwoord op deze vraag vond ik bij mijn opa en oma die opgroeide in schaarste, die de boer kenden, aten wat het seizoen te bieden had en een groot deel van hun inkomsten uitgaven aan voeding. Mijn opa en oma die kwamen uit een tijd waar voedsel nog voeding was en gewaardeerd werd als een eerste levensbehoefte. Twee generaties later groei ik op in de wereld van overvloed, geen idee waar mijn eten vandaan komt, hoe of in welk seizoen het groeit, welke impact het heeft op de aarde of welke voedingsstoffen mijn lichaam nodig heeft.

De altijd volle schappen, onwetendheid en veel te lage prijzen hebben ervoor gezorgd dat we het contact met ons eten zijn kwijtgeraakt. De sociale, ecologische en financiële waarden zijn momenteel zodanig laag dat onder andere grootschalige voedselverspilling het resultaat is.

Hoe meer ik mij in het systeem verdiep hoe meer ik zie dat de puzzelstukjes verkeerd gelegd zijn, de doelen verkeerd gesteld zijn. Het doel van het voedselsysteem is scheef gegroeid waardoor waarden verloren zijn gegaan. Het is het doel dat we moeten herzien, en de waarden die we moeten verhogen willen we constructief naar een waardig voedselsysteem bewegen.

DOEL VOEDSELKETEN

Alle mensen en dieren op aarde voorzien van de juiste en voldoende voedingsstoffen om in gezondheid te kunnen leven.

EEN WAARDIG VOEDSELSTEL

Wanneer we voedsel het doel geven waarvoor het daadwerkelijk bedoeld is en we geld het middel laten zijn waarvoor het ooit ontstaan is, zal er een waardig voedselsysteem opbloeien. Een voedselsysteem met als doel om alle mensen en dieren op aarde te voorzien van de juiste en voldoende voedingsstoffen om in gezondheid te kunnen leven.

Elke schakel in de keten heeft een essentiële bijdrage in de realisatie van dit doel. Door een gezamenlijk doel na te streven gaat het niet langer over 'ik' maar over 'wij', waar elke schakel zijn steentje bijdraagt in het proces. Er ontstaat een samenwerking, een krachtenbundeling om de wereldbevolking gezond te houden. Wat een direct gevolg heeft op het klimaat doordat de focus niet meer ligt op kwantiteit maar op kwaliteit.

Financiële winst is niet langer het doel maar een middel om het gezamenlijk doel van de voedselketen te bereiken. Juist door financiële winst te behalen wordt het een houdbaar, een duurzaam systeem.

Door de keten het doel te geven waarvoor het bedoeld is creëren we een voedselsysteem dat in balans is met de behoefte van mens, dier en de aarde. Met als resultaat een waardig en gezond voedselsysteem met minimale verspilling.

I CHANGE the value of food

Het is een proces om het huidige systeem te transformeren naar een waardig voedselsysteem. Er is niet één oplossing of één stap die gezet kan worden, elke schakel in de keten zal stap voor stap moeten bewegen naar dit systeem.

Alle schakels in de voedselketen zijn aan elkaar verbonden; de producent met de supermarkt en groothandel, de supermarkt met de consument, de groothandel met de horeca, en de horeca met de consument. Direct of indirect heeft elke stap van elke schakel impact op de andere schakel. Het is dus van belang dat alle schakels stappen zetten die dezelfde richting op gaan.

Niemand weet nog hoe de invulling van het nieuwe systeem er daadwerkelijk uit komt te zien. Het vraagt dus om wilskracht, moed en bereidheid om risico's te nemen wil je die eerste stappen zetten die nog niemand gezet heeft. Verandering gaat met vallen en opstaan.

Een gezond en waardig voedselsysteem kunnen we alleen creëren wanneer we samenwerken, wanneer we hand in hand staan als schakels die aan elkaar verbonden zijn. In de transitie naar dit nieuwe systeem is het essentieel dat we onze krachten bundelen, elkaar helpen en stimuleren om die stappen te zetten.

Met I CHANGE *the value of food* starten we een beweging om elke schakel in de voedselketen te inspireren en stimuleren om die stappen te zetten. Een positieve beweging die verbindt, die de koers bijhoudt, en stroomversnelling in gang kan zetten. Een beweging die gaat over verantwoordelijkheid nemen, het voorbeeld geven, over zelf stappen zetten en die delen zodat anderen geïnspireerd raken om ook stappen te zetten. Wij wijzen niet met vingers, wij nodigen uit om mee te bewegen naar een nieuw voedselsysteem.

MISSIE

Duurzame en effectieve beweging faciliteren die voedselverspilling minimaliseert door sociale, ecologische en financiële waardeverhoging van voedsel.

MICRO VOEDSELKETEN

Omdat een transitie van de hele voedselketen een gigantisch grote opgave is, maken we deze uitdaging behapbaar en kopieerbaar. We benaderen regio Delft (Gemeente Delft, Westland, Oostland en Midden-Delfland) als micro voedselketen. Binnen deze keten starten we de I CHANGE beweging. Hier ondervinden we welke stappen er gezet (kunnen) worden, met welk effect en welk resultaat.

Think global, act local

De stappen, initiatieven, concepten, effecten en resultaten uit de micro voedselketen worden openbaar gedeeld zodat deze op macro niveau gekopieerd kunnen worden.

De hele I CHANGE beweging wordt zo opgezet dat het na de conceptfase naar andere regio kan stromen. Zo groeit de beweging op (inter)nationaal niveau, met regio Delft als rolmodel voor Nederland en Nederland als rolmodel voor Europa.

Zie I CHANGE strategie

I CHANGE BROEDPLAATS

Voor de start van een beweging is het belangrijk om een fysieke plek te creëren, een locatie waar bedrijven, burgers en overheid terecht kunnen. Een inspirerende plek waar bewustwording tot stand komt, creativiteit geprikkeld wordt en waar daadwerkelijk overgegaan wordt tot actie.

Midden in Delft, op een kruispunt waar een diversiteit aan wijken samenkomt, hebben we eind 2019 op een braakliggend terrein de I CHANGE Broedplaats gebouwd, volledig gemaakt van restmaterialen uit de regio.

De Broedplaats is het hart en het fysieke testveld van de beweging, het speelveld waar concepten ontwikkeld worden, waar ketenpartners samen worden gebracht, waar het gesprek over het voedselsysteem gevoerd wordt en er overgegaan wordt tot actie.

Een inspirerende plek die is gebouwd voor iedereen die zich in wil zetten voor een duurzamer voedselsysteem. Op deze locatie worden de zaadjes geplant die in de regio en daarbuiten tot bloei kunnen komen.

De I CHANGE Broedplaats in Delft wordt zo ontwikkeld dat het naar elke stad gekopieerd kan worden om ook daar de beweging naar een duurzamer voedselsysteem in stroomversnelling te helpen. .

TOEKOMSTVISIE

Zodra de noodzaak van een probleem erkent wordt en elke schakel bereid is om in beweging te komen om met zijn allen een ommekeer te maken, kunnen we bergen verzetten. Wanneer we dit met voedsel kunnen doen, kan dit met elk ander maatschappelijk probleem. Ik geloof dat wanneer we de waardering van voedsel hebben teruggevonden, wanneer we de beweging naar een waardig voedselsysteem in gang hebben gebracht, dat dit de deur wagenwijd open zet voor de rest van de consumptiemaatschappij.

Mijn doel is om de burgers, bedrijven en overheid te inspireren om in beweging te komen binnen hun eigen gebied en interesseveld. Om zo een positieve beweging in gang te brengen die stappen zet naar een duurzaam en waardig bestaan voor iedereen. Zodat ieder vanuit zijn eigen kracht en verantwoordelijkheid zegt: "I CHANGE"

 I CHANGE

A MOVEMENT TO RAISE OUR VALUES

I CHANGE *the value of food* - I CHANGE *the value of fashion*
I CHANGE *the value of plastic* - I CHANGE *the value of healthcare*
I CHANGE *the value of humanity* - I CHANGE *the value of energie*
I CHANGE *the value politics* - I CHANGE *the value of traveling*
I CHANGE *the value equality* - I CHANGE *the value of technology*
I CHANGE *the value of finance* - I CHANGE *the value of music*
I CHANGE *the value of nature* - I CHANGE *the value of communication*
I CHANGE *our social values* - I CHANGE *the value of education*

PERSOONLIJKE MOTIVATIE

Opgegroeid in een gezin waar vrijwel alles zelfgemaakt werd, en iets pas werd weggegooid als het echt niet meer te repareren was. Met een opa en oma die de hongerwinter hebben meegemaakt, die liever deelden dan het voor zichzelf hielden, en waar weggooiën uit den boze was. Delen, waarden en repareren is wat ik vanuit mijn jeugd heb meegekregen. Dit verklaart mijn weerstand naar de consumptiemaatschappij, en de drang om het systeem te repareren.

Toen ik voor het eerst bij de groothandel stond en de pallets groenten en fruit zag die de container in verdwenen, werd ik geconfronteerd met een kant van de voedselketen die ik niet kende, maar waar ik ook geen onderdeel van wilde zijn. Hoe meer ik mij verdiep in het voedselsysteem, hoe groter mijn weerstand tegen dit systeem wordt, en hoe sterker de drang wordt om er verandering in te brengen.

Vanuit een helicopterview kijk ik naar het systeem en zie hoe scheef de puzzel gelegd is, zie hoe schakels niet in elkaar schakelen maar elkaar uitbuiten, zie hoe schakels vastlopen. De houdbaarheid van het systeem is bereikt, en bij veel schakels is de noodzaak of wilskracht aanwezig om te veranderen.

Deze visie is de start van een beweging die regionaal, nationaal en uiteindelijk ook internationaal een transitie van de voedselketen in stroomversnelling helpt. In elke cel van mijn lijf voel ik dat hier mijn missie ligt. Ik ben een visionair, een idealist, een inspirator, leider en een strijder. Ik geloof in een wereld waar de juiste doelen nagestreefd worden, waar sociale, ecologische en financiële waarden in balans zijn. En ik geloof dat we alle kennis, technologie en wilskracht bezitten om het huidige systeem te transformeren. Het is nu tijd dat ieder vanuit zijn rol, vanuit zijn verantwoordelijkheid stappen zet, zodat we samen gaan bewegen. Samen kunnen we daadwerkelijk verschil maken.

"I CHANGE - change with me"

Mirte van Eijl - Founder I CHANGE the value of food

mirte@i-change.nu | 06-41476179

INGREDIËNTEN: FLINKE DOSIS ENERGIE EN DOORZETTINGSVERMOGEN*, BUDGET, NETWERK (BREED INZETBAAR), DRAAGVLAK (VANUIT DE HELE KETEN), ENTHOUSIASTE ONDERNEMERS, COMMERCIEËLE PARTNERS, MISSIE GEDREVEN CROWD, UITVOERENDE GEPASSIONEERDE KRACHTEN*

ALLERGENEN: BEREIDT IN EEN INNOVATIEVE STAD, KAN ZICH SNEL VERSPREIDEN. KAN SPOREN VAN KLIMAATVERBETERING BEVATTEN.

* Aanwezig en inzetbaar